

ljanec. Predsedovala sta znani čebelar Jurančič in načelnik krajevnega šolskega sveta Lovrenčič. Naš poslanec Žebot nam je poročal, kako vlada Pašič s pomočjo nemških in turških poslancev proti našemu ljudstvu. Sklenili smo, da stojimo zvesto na strani naše stranke in njenih poslancev ter da ne odnehamo prej, dokler ne dobimo avtonomije, ki je edina naša rešitev. Po shodu se je vršila seja županov in zaupnikov. Poslanec je dejal pojasnila na številna vprašanja.

Naše prireditve.

Orlovski odsek v Staremtrgu ponovi v nedeljo, dne 13. t. m. božično igro »Na betlehemskih planjavah« v gostilni A. Uebel v Staremtrgu. Začetek ob 4. uri popoldne. Svira domači tamburaški zbor.

Orlovski odsek Sv. Pavel pri Preboldu priredi v nedeljo dne 13. t. m. igri: »Na Visokem« in »Kmet Herod« točno ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. Bog živit!

Polzela. Na splošno željo občinstva povoi tukajšnji Orlovski odsek igro »Garcio Moreno« v nedeljo, dne 13. januarja v dvorani g. Cimpermana. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Sodeluje moški pevski zbor. Opozorjamo cenjeno občinstvo, da si je odsek za to igro izposodil posebne obleke v Ljubljani ter prosimo obilne udeležbe. Na svidenje v nedeljo.

Telovadni odsek Orel izobraževalnega društva v Rajhenburgu uprizori v nedeljo, dne 13. januarja 1924 Finžgarjevo tridejansko ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi domačini in okoličani vljudno vabljeni!

BACKE LOVIJO.

Nov list se je rodil v novem letu, ime mu je »Narodni dnevnik«; izhaja v Ljubljani in sicer, kakor pove že ime, vsak dan. Redno ga dobivajo tudi vsi naročniki »Kmetijskega lista«, ne da bi ga bili naročili, ampak zastoj. In revčki mislijo, da ga bodo dobivali vedno zastoj. Zato pa prosimo svoje pristaše, da jim povejo, naj vendar list enkrat natančno pogledajo in našli bodo zapisano: cena mesečno 16 dinarjev, to je na leto 192 dinarjev ali 768 kron. Če list redno prejemajo in ga ne vračajo tvoj, ga bodo morali do zadnje pare tudi plačati. Naj torej vsak, ki prejme list, prečrta naslov in napiše: Nazaj, ne sprejemem. Prebridko bo drugače razočaranje nerazsodnih prejemalcev. Kaj pa hoče sploh »Narodni dnevnik«? Backe hoče loviti. Stiri male stranke v Sloveniji, srbska radikalna, narodno-napredna (stara liberalna), samostojna in narodnosocialna, so se združile, da bi prišle o prihodnjih volitvah do veljave in do mandatov — sedaj so namreč velike ničle — in zato izdajajo nov skupen list; to je zgoraj imenovani »Narodni dnevnik.« S tem listom v zvezi so tudi Puceljevi shodi na Štajerskem. Pucelj zbira kot dobro plačan agitator Pašičeve radikalne stranke ostanke pogorele samostojne stranke, da jih vrže v nenasitno Pašičevo žrelo in zato morda prejme zopet kako ministrsko mesto z dobrimi dohodki. Da gredo na njegove shode liberalni učitelji in razni verižniki, temu se ne čudimo, oni pač upajo, da se jim bo v svojem času bogato povrnilo. Čudimo se pa temu, da ga tudi priprosto ljudstvo, ki se ne peča z izvoznici in ne misli na mastna službena mesta, na shodih še posluša, četudi se tiči v samostojnih sponah. To je vendar tisti Pucelj, ki je zvesto pomagal srbskim radikalom, ko so nam nalagali neznosne nove davke in vnebovpijoče nove takse. Kadarkoli bi moral srbskim radikalom pokazati zobe in glasovati v blagor slovenskega kmeta, je zbežal iz parlamenta ali sploh ni prišel k sejam. To je tisti Pucelj, ki je s svojimi kupčijami državo in s tem tudi slovensko ljudstvo oškodoval za milijone — in ta mož zdaj govori po shodih, da je vsega zla kriv dr. Korošec. Da, dr. Korošec, dobrih 20 let je že poslanec, bil je tudi minister, toda vsled svoje poštenosti še ni prišel tako daleč, da bi revno hribovsko bačico imenoval svojo lastnino; pod tujo streho biva, tuj kruh je, ker žrtvuje vse za svoje slovensko ljudstvo in ne išče dobička za sebe. Pogledjmo pa Pucelja! Bogato palačo imenuje svoj dom, bogato je oženil svojo hčerko, zlato in srebro imenuje svoj delež, po shodih pa se dela reveža, ki si hoče s pridnim delom za blagor drugih zaslužiti nekaj par za košček suhega kruha. — O, bački so, ki ga še poslušajo in njegov novi in stari list prejemajo; backe lovi na svojih shodih, backe išče s svojim »Narodnim dnevnikom«, da se povspne na njihovih hrbtih zopet na ministrski stol ob strani paše Pašiča. Zato bo veliko delo usmiljenja storil, kdor bo nerazsodno Puceljeve poslušalce in bodisi, da so tudi popolnoma ali na pol samostojnejši, podučil in jim razjasnil pravi namen Puceljevega prihoda in delovanja. Če jim je sploh še pomagati, naj jih resno opozorijo, da se ločijo od Puceljevih listov, od »Kmetijskega lista« in od »Narodnega dnevnika«, da ne bodo prej ali slej zaklinjali v dno pekla nesrečno uro, ko so se ob Puceljevi strani vrgli Pašiču v roke. Poznamo može, ki so gorili navdušenja za srbske radikalce in za demokrate; danes so po trti in razočarani in iz njihovih ust slišiš kratko obsodbo: S temi ljudmi ni mogoče skupaj živeti! — Berite in premislite te besede vsi, ki še ne veste, kdo je Pašič, kdo je Pucelj in kaj je »Narodni dnevnik.« Komur pa to še ne zadostuje, temu povemo še to, da je urednik »Narodnega dnevnika« bivši Puceljev urednik »Kmetijskega lista« in s tem je povedano vse. Stara zlahta v novi obleki! Proč od nje!

Edenske novice.

Vsem cenjenim naročnikom, ki še niso vsaj deloma poravnali naročnine za leto 1924, bomo ustavili radi pre-

velike draginje in ogromnih stroškov s prihodnjo številko list. Zato prosimo vse one, ki so zaostali, da takoj obnovijo naročnino, da ne bo treba prekiniti pošiljanja lista. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 dinarjev, za pol leta 16 dinarjev, za četrt leta 8 dinarjev. — Upravištvu.

Mariborske novice. Kanonikom pri mariborskem škofijskem ordinariatu je imenovan g. trboveljski župnik Časl. Že parkrat smo poročali o nesrečah, ki so se zgodile na mariborskem železniškem mostu, katerega čisto po nepotrebnem straži vojaška straža. V torek zvečer krog 6. ure je zopet zahtevala pretirana vojaška skrb za železniški most težko žrtve. Dva vojaka od straže, ki straži ta most na tiru, sta prišla med vlak in premikajoče vagon. Enega je treščilo ob stran, pa k sreči brez večje poškodbe, drugi je pa čez obe nogi povožen in bo za celo življenje siromak, če sploh okreva. To je že ponovna žrtve od mosta, ki straži železniški most. — Neznani vlomilci so vlomili v klet vile mariborskega veletgovca Gajseka. Iz kleti so odnesli mast, več steklenic vina in enega zajca. G. Gajsek je razpisal nagrado 10.000 K onemu, ki bi izdal umzovico.

Regulacija Mure. Mura je bila regulirana že pod upravo avstro-ogrške države. Med vojno in po vojni pa so vodne naprave na Muri ali celotno ali delno propadle. Nujno je potrebno, da se te naprave obnovijo, ali z drugimi nadomestijo, ker drugače propade vsa regulacija v ogromno škodo obmurskega prebivalstva. Veliko škodo je že napravila Mura pri Apačah, v Bunčanah, v Krapju, pri Veržeju, kjer novemu mostu preti nevarnost, ako se ne izvršijo one poprave, ki so neizogibne. Poslanec dr. Hohnjec se je v Beograd obrnil z interpelacijo, v kateri je vlado obvestil o škodi, ki jo dela Mura tamošnjemu prebivalstvu, ter nujno zahteval, naj vlada takoj dovoli prepotrebne kredite za najnujnejša dela in popravila.

Umrta je v Partinju pri Sv. Juriju v Slov. gor. Katarina Fanel, žena odličnega našega somišljenika, posestnika, slikarja in občinskega odbornika ter namestnika narodnega poslanca Hinko Fanel. Stara je bila 47 let. V boleznih je mnogo trpela, a je vse prenašala z veliko potrpežljivostjo. Bila je mati sedmero otrok. Vzgojila jih je vse v krščanskem duhu. Možu je bila zvesta družica, a domači hiši skrbna in vzgladna gospodinja. Pogreh se je vršil pod vodstvom č. g. prošta Einspielerja na starega leta dan ob veliki udeležbi. Poslovilni govor ji je govoril poslanec Fr. Žebot. Svetila blagi pokojnici večna luč! Družini, posebno hudo prizadetemu možu naše odkrito sožalje!

Organizatorično gibanje v Vurbergu. Dne 6. t. m. smo imeli dva občna zbora. Po sv. maši je zborovala skupina tukajšnje Jugoslovanske strokovne zveze. Delavski tajnik iz Maribora je govoril o pomenu delavske organizacije. Za leto 1924 se je izvolilo staro vodstvo pod predstvom tovariša Geča, kateremu se je izreklo priznanje. Skupina je štela v preteklem letu 34 udov. Bog daj, da bi člani spoznali velik pomen organizacije in da bi v tekočem letu pridobili skupini veliko novih udov! Sklepalo se je tudi o podružnici Delavske zveze, kar se bo pa šele pozneje natančneje določilo. Dopoldne so bili navzoči sami možje, vinčarji in mali posestniki. — Popoldne pa se je zbrala k občnemu zboru gospodarsko-izobraževalnega društva mladina, katera se prav pridno izobražuje. V preteklem letu radi raznih ovir nismo prirejali predstav, zato pa hočemo to nadomestiti letos. Dve pravi lepi igri se vpriporita v kratkem. Odbor se je razven par izjem izvolil stari. Udov je bilo v preteklem letu 61. Novih knjig se je nabavilo 21, tako da ima sedaj knjižnica 557 knjig. Vseh knjig se je prebralo 960, kar je veliko za župnijo, ki ima le okrog 1400 duš. Za letos se je priglasilo že precej udov in kar prvi dan se je izposodilo iz knjižnice 48 knjig.

Občni zbor krajevne organizacije SLS v Ptuj. V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši ob pol 11. uri v prostorih Kmetijske zadruge ustanovni občni zbor krajevne organizacije SLS za področje fare Sv. Petra. Vabljeni so vsi somišljeniki.

Novice od Sv. Benedikta v Slov. gor. V soboto, dne 29. decembra m. l., smo pokopali ob obilnem spremstvu očeta Antona Roškarja, bivšega kmeta na Drvanji. Sprevod je vodil rajnega sin Martin, župnik v St. Ilju pri Turjaku, in se ga je udeležil tudi sin Janez, odlični naš somišljenik, župan in cerkveni kjučar od Sv. Križa tik Slatine. Rajni je bil globokoveren mož, ki še je v 84. letu starosti redno prihajal k službi božji. Pač osramoti s svojim vzgledom marsikaterega mlajšega mlčačeva. Bil je skrben oče, napreden gospodar in zelo zavezen mož. 12 let je županoval na Drvanji, bil dolga leta odbornik, šolski načelnik, ustanovitelj in voditelj vinorejskega društva. Z rajnim kraljem Slovenskih goric, Dominikom Čolnikom, ki je umrl pred 30 leti, je krepko sodeloval za probujo našega kraja. Njegov tretji sin Franc, ki je padel na srbskem bojišču in je večkrat nastopil kot govornik na shodih, bi mu bil vreden naslednik. Njegove zasluge je ob grobu povdaril v nagovoru domači g. župnik. Vrli mož naj počiva v miru! — V nedeljo, dne 30. decembra m. l., nas je obiskal poslanec Žebot. Njegov shod je napolnil našo prostorno društveno dvorano. Vsi smo z napeto pozornostjo poslušali njegovo poročilo. Spoznali smo vse krivice pa tudi junaško delo, ki ga vršijo naši neustrašeni poslanci za naš blagor, za samoupravo Slovenije. Kljub temu, da niso v vladi, so marsikaj dosegli. Treba pa je potrpljenja. Vsaka dobra stvar stane žrtve in truda, tako tudi naša samouprava. Izrekli smo soglasno zaupanje našemu poslancu Žebotu in celemu Jugoslovanskemu klubu. Tirjali smo izenačenje davkov, odstranitev kuluka, previsokih taks, prevelikih davkov, naj vlada brani naše nerešene brate proti silnim krivicam Italije in Avstrije in naj se zveže Sv. Benedikt po okrajni cesti z Gornjo Radgono. Sklenili smo, da zvesto vstrajamo ob strani naših

poslancev, dokler ne dosežemo samoupravne Slovenije in odprave krivic, ki nas tlačijo.

Delaven občinski zastop. Iz Cvetkovcev poročajo: Naš marljivi občinski zastop, kateremu načeljuje župan g. Jernej Petek, beleži zopet eno zaslugo več. Lanskega leta je dal napraviti novi most čez Pesnico, graditev katerega ni niti najmanj obremenila občinsko blagajno. Letos pa je kupil od gasilnega društva v Račjem gasilno birzgalno za 72.800 kron. Dne 6. t. m. jo je pripeljal kmet Martin Venta v spremstvu občinskih odbornikov gg. Krumpa in Janžekoviča. Do Moškanjce so ji prišli nasproti mnogobrojni Cvetkovčani z tamburaškim zborom in skupino jezdecev. V sprevedu so odpeljali novo birzgalno v Cvetkovce. Nato se je razvila neprilna zabava v Kolaričevi gostilni, katero je završil srečolov in licitacija, nakar se je občinstvo razšlo.

Od Velike Nedelje smo dobili o spomeniku pokojnega župnika Menharta pojasnilo, da je fotografija bila izročena kamnoseku Kocijančiču in delo tudi plačano. Kakor znano, se je ta sam umoril in fotografija se v njegovi zapuščini ni našla. Sicer pa je spomenik v redu in to po zaslugi tistega, ki ga nekateri sedaj po nepotrebnem napadajo, namesto, da bi se z njim pogovorili.

Novice iz Svetinj pri Ormožu. Nenadoma je pri nas umrl Franc Rozmanič, posestnik na Pratuščaku. Blagopokojni je bil obče spoštovan pri vseh, ki so ga poznali. Na lovu v Zirovcih pri Svetinjah so lovci ustrelili eno svinjo in srnjaka, oba sta tehtala 50 kg. Najstarejši lovci pri nas ne pomnijo, da bi bil kdo ustrelil kako srno.

Orli na delu. Od Sv. Boltanka pri Središču poročajo: Na Stefanovo je naše izobraževalno društvo priredilo s pomočjo Orlov gledališko predstavo »Čudotvorna pijača«. Igra je krasno uspela in posebno »Urša« je žela splošno priznanje. Društvo že ima lastni oder, čeravno skromen. Tudi gnotni uspeh je bil zadovoljiv, čeravno so orjunaši in Sokoli napeli vse sile, da bi preprečili predstavo. Celu pobožni hočejo postati. Naša mladina pa koraka neustrašeno naprej po začrtani poti. Bog živit!

Zanimivosti iz Stoperc pri Rogatcu. Kdor strastno gozdove podira, nesreči duri odpira, pravi stari pregovor. Pri nas v Stopercih je kupila celjska Gospodarska zveza obširne gozdove in zdaj jih podira. Sicer zasajajo na novo goličave, a kaj to pomaga, ko pa raste komaj 10 odstotkov na novo zasajenih smrekic. Ako bi se kak Stopercan vrnil iz tujne domov, bi ne poznal več svojega rojstnega kraja, ker je popolnoma spremenjeno njegovo sedanje lice radi posekanih gozdov. Nevihta in burja imata pri nas prosti pot. K nam je dospelo veliko tujih drvarjev, ki so stoprški župniji v pohujšanje. Dobili smo tudi novega učitelja Zarka Burjo, ki daje mladini slab vzgled. Obrtniki brez obrtnega lista imajo pri nas vedno opravka z žandarmerijo. Kmalu bomo tako daleč, da si nikdo ne bo upal več niti enega cveka zabiti v svoj lastni črevelj, ako ne bo imel obrtnega lista. Bodi še tudi javnosti povedano, da smo dobili dva nova zvonova. Prihodnjč zopet nekaj več!

Občinske volitve v Mozirju. Trgu Mozirje so liberalni občinski možje lani napravili sramoto. Razen dveh so bili sami demokrati skupaj, pa so se tako grdo prepirali med seboj, da je vlada občinski odbor razpustila. Za gerenta je bil postavljen upokojeni nadučitelj g. Fr. Praprotnik. Dne 20. januarja bodo pa nove volitve. Dozdaj so igrali glavno ulogo v občini osebni prepri in hišne stranke, zato pa tudi sovraštva, nevoščljivosti in kljubovanja ni ne konca ne kraja. Zdaj pa je naša stranka prva nastopila pod lastnim imenom. Že to je veliko, kajti trg je bil vedno zelo »napreden«. Zato smo pa prišli tako daleč! Vložene so menda tri kandidatne liste. Eno ima Matija Goričar, ki hoče biti župan. Drugo imata trgovca Kostanjšek in sodavičar Miklavc. Tretja je pa naša. Naša stranka nastopa popolnoma mirno, ker izgubiti nima ničesar. Ne bomo spravljali volilcev vkup s kočijami, s pijačo in z denarjem, ker tega nimamo. V trgu pa je veliko trgovcev, gostilničarjev in raznih obrtnikov. Videli bomo, kako se bodo vedli ob volitvah. Radovedni smo, ali jim diši samo klerikalni denar, drugače pa nas zaničujejo. Se bomo vsaj vedeli zanaprej ravnati. In če bomo dobili malo glasov, bomo pa imeli manj odgovornosti. Škoda le, da se je več naših pristašev dalo uloviti raznim gospodom. Drugič morajo biti malo bolj previdni in korajžni! Mi ne delamo za kakkega gospoda, ampak nam je vsak enak, da je le poštenjak.

Novi zvonovi za Sv. Janeza v Gorenjah. Ravno kar omenjena cerkev je podružnica župnije Smartno ob Paki. Dne 30. decembra m. l. je dobila ta cerkev dva nova jeklena zvonova iz Jesenic. Blagoslovitev zvonov je bila nad vse svečana in se je udeležilo zelo veliko ljudi. Odbor za nabavo zvonov se zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, ki so pomagali pri nabavi in plačilu novih zvonov.

Kako je kaj v Loki pri Zidanem mostu? Prav malo izve javnost novic iz našega kraja. To pa ne radi tega, ker se pri nas ne zgodi nič novega, ampak ker Ločani rajši čitamo v »Gospodarju« novice iz drugih krajev, kakor da bi poročali v list loške novice ter zanimivosti. Tokrat hočem iz Loke poročati le nekaj bolj splošnega in v prihodnem pa bom obelodanil tudi nekaj zanimivih podrobnosti. Pri nas se je začelo živahno gibanje za prepotrebno popravilo župne cerkve. Cerkev, kakor je sedaj naša, pač ne služi Loki v kras. Gasilni dom že tudi ponovno kraljuje v vasi in glasno priča o požrtvovalnosti vaščanov. Gasilni dom bo eno najlepših poslopj. Vsa čast načelniku in članom gasilnega društva, ki so toliko požrtvovalni, ne samo zase, ampak v korist svojim potomcem. Tolikanj potrebna dvorana za različne prireditve bo v tem poslopju. V našem izobraževalnem delu je torej zamašena precej velika luknja.

Od merodajne strani smo obveščeni, da je služboval bivši komandant orožniške postaje v Apačah, žandarmerijski narednik II. kl. g. Matevž Urh v vsakem oziru in proti vsakemu nepristransko in pravično in se ni v izvrševanju njegove službe oziral ne na strankarsko pripadnost posameznika ne na druge kateresibodi okolnosti.

Izjava. Opozarjam, da bodem proti vsem raznašalcem različnih vesti o moji osebi glede zadeve s St. Vidsko pošto v vsakem konkretnem slučaju brezobzirno sodnijskim potom nastopal, ker so iste zlobno izmišljene in brez vsake dejanske podlage. Vinko Stoklas ml., Leskovec pri Ptuj.

«Naš Dom» list za ljudsko prosveto, januarjeva številka je pravkar izšel s sledečo zanimivo vsebino: Dr. Hohnjec: Pomen ljudske izobrazbe za prosvet naroda. Izobrazba je prvi zaklad našega naroda. Naša izobrazevalna društva so poklicana, da ga čuvajo s tem, da vzgajajo zlasti mladino k ljubezni do dela, kajti le organizirano in vztrajno delo zajamčuje našemu narodu častno mesto v krogu naprednih in izobraženih narodov. — Iz članka: Sadovi brezverske vzgoje spoznamo, da samo napredek in izobrazba nič ne pomaga, če izgubi mladina najvišje dobrine: vero in krepost. — Višavska: Na razpotju (pesem). — Justin opozarja v članku: Na široko na eno najnujnejših potreb: čimveč organizatorjev med ljudstvo. Posebno važno za mladinska društva je Jož. Barletov članek: Čebelnice. — Zvonimir podaja podučno črtico: Naš tiran. — Tudi poziv: Na delo za dobre časopise! V novoletni številki «Našega Doma» ni smel izostati. — Dekliški vrtec prinaša kratko poročilo o dekl. tečaju v Celju in Mariboru ter članek dr. Justina: O materinstvu. — V predelku: Razgled po svetu je nabranih precej zanimivosti. — Društveni glasnik obsega predvsem obširno poročilo o obnem zboru SKSZ, sedaj Prosvetne zveze v Mariboru. «Naš Dom» je glasilo Prosvetne zveze v Mariboru, zato je naročitev za vsa pri Prometni zvezi včlanjena društva obvezna. «Naš Dom» dogovorno s Prosvetno zvezo v Ljubljani izpolnjuje njen «Vestnik Prosvetne zveze», ki izhaja v Ljubljani. «Naš Dom» stane letno 12.50 D in se naroča pri upravi «Našega Doma», Maribor, Tiskarna sv. Cirila. — Pri skupnih naročilih 10 izvodov in več je naročina po 12 D.

Za napoved dohodnine ima tajništvo Slov. ljudske stranke v Mariboru (Koroška cesta 5) v zalogi tiskovine za napoved dohodnine. Te tiskovine, ki jih je sestavil g. Supanič iz Jarebine, so posebno pripravne za kmetijske posestnike. En komad stane 1 dinar. Znesek se naj pošlje naprej v znakah. Za pošiljatev po pošti se naj priloži znamka za 1 dinar. Občine in organizacije naše stranke naj tiskovine naročijo skupno.

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESCJU JANUARJU.

Doma na dvorišču in pri živini. Umen gospodar ima tudi v zimski dobi, ko vsa narava takorekoč počiva, zmirrom dovolj posla. On ne sedi za pečjo, ampak porabi vsako ugodno priliko v prid svojega gospodarstva. Vsa kmetijska dela si porazdeli na vsak mesec v letu tako, da ne pride nikoli do brezdelja, niti do zastoja v obratu. V zimski dobi obavlja dela, katerih v poletnem času vsled nužnih poljskih opravil ne bi mogel lahko izvrševati. V mesecu januarju delamo nevažno samo v hiši, zlasti tedaj, ako je zapadel debel sneg. Pregledamo gospodarske stroje in orodje, katero po potrebi popravimo in namažemo z oljem, da se obvaruje pred rjo. Nove stroje naročamo najbolj v zimskem času. Nadomestimo obrabljeno poljsko in drugo orodje, kakor grablje, senene in gnojne vile, sekire, motike, krampe, lopate, metlje itd. Prebiramo krompir in premešavamo žito, da se ne pokvari. — V hlevu skrbimo pred vsem za zdravje domačih živali. Krmimo vprežno živino tudi v zimskem času s tečno krmno, da ne oslabi za težka spomladna dela. Spuščajmo jo večkrat na prosto, tudi ob slabem vremenu, da se razgiblje in izprehodi. Napajanje s premrzlo vodo je škodljivo, zlasti bregim živalim. Živino krmimo zmiraj ob enem in istem dnevnem času, to je v jutro ob petih, popoldne pa ob štirih. Napajamo dve uri po krmiljenju. Enako uredimo tudi čas molže. Pri molži je paziti zlasti na to, da se izmolze do zadnjega, ker dobimo tako večje količine mleka; zadnje mleko je tudi najmastnejše. Redno čiščenje hlevov ali živinskih staj prepriča razne bolezni in živinske zjedalce. Kokoši naj spe na toplem, ker tedaj ležejo tudi v zimskem času jajca. Krmijo naj se jih po možnosti s toplo pičo, to je s kuhano svinjsko klajo, pomešano z ovsem, solničnicami in koruzo. Skrbimo tudi, da imajo v bližini dovolj peska ali apna.

V januarju sneg gostuje, tako pravljica ljudska gre: če prosinca ni snega, mali travca nam ga da.

V vinogradu. Dovažajmo zemljo na nasipe (sepe) in zasipavajmo golo trsje. Ođvažajmo zemljo na spodnjem koncu vinograda, da ne poženo evropski deli vinske trte, vsled česar bi se pripetilo, da bi ameriška podlaga odperela. V vinograd vozimo gnoj ter ga podkopavajmo, ako zemlja ni preveč zmrzla. Napravljajmo kolje, ki naj bo 2—2½ m dolgo in dovolj močno, da ga vihar ne polomi. Razločujemo našagano in nakalano kolje. Kalano kolje je bolj in dražje od žaganega. Kolje dobivamo od iglavcev, pa tudi od listnega drevja. Od iglavcev daje najtrpežnejše kolje mecesen, ker vsebuje največ smole, ki igra glede trpežnosti lesa veliko ulogo. Od listovcev sta za pridobivanje kolja kostanj in akacija največje vrednosti. Kostanjevo in akacijsko kolje pridobivamo najbolje na ta način, da sekamo mladike, ko so dosegle potrebno debelost v

nalasč za to naloženih nasadih. Stori poganjajo venomer nove mladike, ki jih razredčimo in ob primernem času porabimo za kolje. Trpežnost kolja povečamo s tem, da ga namakamo v 50dostotni raztopini modre galice (impregriramo). Navedeni način impregniranja velja samo za surovo kolje, ne pa tudi za suho, katerega je namakati v karbolineji ali katran. Rigolajmo za nove nasade.

V sadonosniku. Pobirajmo mala in velika goseničja gnezda, ki jih zapazimo po zgrbančenih in skupaj spredehlih listih, v katerih se nahajajo ličinke v prezimovanju. Januarja je prav primeren čas za škropljenje in mazanje sadnega drevja z drevesnim karbolinejem. S tem zatiramo najuspešnejše razne živalske in rastlinske zajedalce sadnega drevja. Prilčno in mlado sadno drevje poškopimo, starejšemu drevju pa namažimo deblo in starejše veje. Na 10 litrov vode vzemimo eden do poldrugi kilogram drevesnega karbolineja. Z razredčevanjem vrhov, snajenjem debel in vej in gnojenjem drevja vplivamo v znatni meri na zdravje sadnega drevja, ker dosežemo s tem boljše, čvrstjejo rast in rodovitnost. V januarju je tudi najboljši čas za rezanje cepičev, ki jih mislimo rabiti pri cepljenju v razkol, z dolago, na sedlo in v zarezo. Cepiče jemljemo od rodovitnega in nekoliko odraslega drevja, ako hočemo vzgojiti čvrsto in rodovito sadno drevje. Ob priliki sekanja drv v gozdu nabirajmo smrekovo smolo, iz katere priredimo cepilni vosk. Ob ugodnem vremenu kopajmo jame za sajenje sadnega drevja, ako tega nismo storili že v jeseni. Jame naj bodo 50—60 cm globoke in do 2 m široke.

Na polju in na travnikih. Vozimo hlevski gnoj v velike kupe, ki jih spomladi razvažamo. Drenažirajmo polje, ako je močvirno. Travnike gnojimo s kompostom, katero gnojilo je za navedeno kulturo razen umetnih gnojil najprimernejše. Samo dobro preperel in droben kompost je uporabljati kot gnojilo za travnike, ker bi nam sicer le malo koristil ter pozneje seno zasmetil, ako bi ostal nepograbljen. Travnike ob vodi izkoristimo v zimskem času na ta način, da jih uporabljamo za pridobivanje ledu, ki služi kot izborna ohlajevalno sredstvo v vsakem gospodinjstvu. Kolike vrednosti je led kot sredstvo za konzerviranje raznih mesenin in poletnega sadja, vedo ceniti vse tiste kmetijske gospodinjce, ki jim je skrb za dobro domačo kuhinjo na prvem mestu.

V gozdu. Nadaljujmo izsekavanje mladih lesov. Stare dorastle gozdove sekamo tako, da začnemo na enem koncu ter sekamo kar vse poprek do drugega konca. Golčičave zasejajmo takoj z novimi sadikami. V naših razmerah je najboljša saditi mešano gozdno drevje, visoko z nizkim, iglasto z listnatim. Kot sadike se uporabljajo dveletne rastlinice, ki jih sadimo v medsebojni razdalji 1 m v kvadratu.

Na vrtu. Napolnjujmo gnojake za setev zgodnje pomladanske zelenjave. Sejemo mrkev in peterilj. Prekopavajmo vrtno zemljo, ako ni preveč zmrzla ter jo gnojimo z dobrim hlevskim gnojem ali kompostom. V rastlinikih skrbimo za zadostno toplino s primerno kurjavo.

V kleti. Pretakanje starega in novega vina ter jabolčnika, pri čemur je paziti na največjo čistočo. Pretakanje se naj vrši po možnosti ob lepem in suhem vremenu, da se mlado vino rajše čisti. Kletne vhode zadelažimo, da se klet v hudem mrazu preveč ne shladi. V dobrih kletih ne pade kletna toplina pod 10 stopinj C tudi v najhujši zimi. Drože in druge vinske ostanke destilirajmo v alkohol ali žganje, ki ga rabimo za zdravlilo v domačem gospodinjstvu, ne pa za vsakdanjo pijačo. Ako iz posameznih sodov vzamemo vino za kolone ali druge domače potrebe, jih je dopolniti z drugim enakim vinom. Trditvev, da je mlado vino pred ali po prvem pretakanju treba osvežiti s čisto vodo je brez vsake podlage, kajti z vodo se prireja samo petiot ali pikola.

V čebelnjaku. Čebele čuvajmo vsakega vznemirjenja. Uničujmo miši in druge škodljivke, ako se pritepejo v panje. Pazimo, da naše ljubljence ne trpe gladi in zime.

Lansko leto se je poslovilo z neprekosljivo urnostjo od nas; to naj služi v strogo nam bodrilo, da zmirom bolj cenimo zlati čas.

V januarju zima gospodari, lastna peč najlepše nas ogreva; naj Bog blagoslov nam nov podari, zimski mir ustvarjenje vso odeva.

Vekoslav Stampar, kletar, Ptuj.

VAŽNO ZA ŽUPANSTVA IN KMETOVALCE!

Vsak kmetovalec ve, kako je vrana velika škodljivka pri raznih poljskih pridelkih, posebno pri koruzi. Vrana uniči veliko mlade kuretine in kjer ona ve za piščance, težko kateri ostane. Veliko škodo napravi tudi pri pticah pevkah, ker jim pokončava jajca in tudi mladice. Tudi pri lovu dela vrana veliko škode, kar lovci dobro vedo.

Pokončavanje vran je jako težavno, ker so vrane jako plašne in jim s strelom težko prideš do živga. Jako dobro je, da se spomladi poščejo vranja gnezda, ter se zalega pokonča. Tako gnezdo je pa težko najti in je včasih tudi nedostopno. Najboljši način je pokončavanje vran v zimskem času. Ker je sedaj ravno primern čas za to, se mi zdi primerno, da opozorim županstva, da od lovskih najemnikov zahtevajo, da isti vrane pokončavajo s strupom, kar bodejo radi storili, ker bo to tudi njim v korist. Marsikdo morda niti ne ve, kakšen strup se mora vzeti za to in tudi ne, kako ga treba rabiti.

Opisati nameravam, kako jaz ravnam. Že tri leta zastupljam vrane z velikim uspehom, tako, da so vrane pri nas že redke. Najbolje je, da to storijo lovski na-

jemniki, ker oni strup najlože dobijo. Od županstva si naj isti preskrbijo potrdilo glede zanesljivosti in da so oni res lovski najemniki. S tem potrdilom se potem dobi strup v vsaki večji lekarni. Strup naj lekarnar sam pripravi po navodilu, ki ga bodem spodaj navedel. Lekarnar naj namreč zmeša 25 g fosforja z 200 do 300 g glicerina tako, da je ves fosfor zalit. Potem se pridene toliko belega bola, da nastane bela, sirupasta kaša.

To tekočino skrbno shrani na varen kraj. Za pravico vade si dobi pri kakšni mesariji ali kje drugje 40 do 50 litrov krvi, katero zlij v kakšno posodo, katere ni škoda, ker je potem za nič. Kri dobro premešaj in počasi prilivaj strup v to kri in mešaj zraven s kakim drogom, katerega potem takoj sežgi. Nato se pridene še nekoliko pšeničnih otrobov, da postane vse, kakor gosta kaša. To razmeči potem na takšnem kraju, kjer se vrane rade zbirajo, seveda ne blizu cest in blizu ljudskih stanovanj. Posebno je paziti, da ne pride do tega kuretina.

Najbolje je nastavljeni strup zvečer pozno, ko te vrane že ne vidijo in tako, da vada čez noč zgubi nekoliko duha po fosforju in so potem vrane manj oprezne. Vrane ne poginejo kar na mestu, ampak navadno še odletijo daleč kam v stran. Ako bodeš na večjih krajih vado nastavlil, bodeš našel povsodi poginule vrane. Ko sem jaz prvič nastavlil vado, sem videl, kako so vrane vado žrle, našel pa nisem nobene nikjer. Čez par dni pa sem jih že našel kakih 15, potem pa vedno več. — Vrane navadno popadajo po gozdovih. Dobro je dati javno razglasiti, da je strup za vrane nastavljen in da naj ljudstvo najdenih poginulih vran ne pobira, ampak jih zakoplje. Ostale vrane navadno potem pobegnejo v druge kraje, ker jih menda prime neki strah pred tolikimi mrtvimi tovarišicami.

Povdarjam pa še enkrat, da je treba velike previdnosti glede priprave strupa, ker se to silno rado užge in pa tudi glede tega, kje se strup nastavi. Vse, kar pride s trupom v dotiko, se naj uniči, posoda itd. Jaz sem prepričan, ako bi povsod po vseh občinah tako ravnali, bi vrane zginile in kmetovalci bi bili rešeni velike škodljivke. Prosim, da bi taisti, ki bodo to poskušali, poročali v tem listu o uspehu, kateri gotovo ne bode izostal, ako boste previdno in pravilno ravnali. Dobro bi bilo, da bi tudi drugi listi prinesli to poročilo, da bi se ljudstvo kar najbolje seznanilo o tem poučilo.

Pripomnim še, kar je pa itak samo ob sebi umevno, ako hoče kedo manj vade pripraviti kakor na 40 l krvi, mora toliko primerno manj strupa dati. Jaz nisem več napravil kakor na 10 do 15 l krvi.

ZITNI TRG.

Po božičnih praznikih se je trgovina z žitom umirila. Izvoz je skoro popolnoma prenehal, edino nove koruze se je prodalo nekaj v inozemstvo. Ker je bilo malo blaga na ponudbo, so se cene žitu še precej čvrsto držale. Na inozemskih tržiščih, zlasti na Dunaju in v Pragi, naše žito ne prihaja več v poštev radi madžarske, rumunske in še celo bolgarske konkurence. Za ta tržišča zelo ugodna prometna pot — Donava — je zamrznjena, po železnici pa pride prevoz iz Banata predrag. Za poedine vrste so se dosegle sledeče cene:

Moka nularica in drugih vrst, se ponuja v velikih množinah. Cena je precej nestalna in sicer stane v Bački 100 kg nularice 540—550 dinarjev, v Slavoniji pa 555—575 dinarjev.

Pšenico so kupovali samo mlini. Cena 330—340 dinarjev.

Koruzi kaže čvrsto ceno. Cena v Sremu 265—270 dinarjev, v Zagrebu 280 dinarjev.

Oves je v ceni poskočil radi velikega nakupovanja za vojaštvo. Bosanski se prodaja po 235—240 dinarjev, slavonski je nekoliko dražji.

Fižol pisani se prodaja po 480—500 dinarjev, beli po 550—600, izbran, izredne kvalitete po 700 dinarjev.

Izvozu še vedno nagaja denarna kriza, ki ovira trgovca, da ne morejo nakupiti večjih zalog. Denarna kriza je bila eden glavnih vzrokov tudi v preteklem letu, da se je prodalo v inozemstvo razmeroma malo žita. Zetev v preteklem letu je bila zelo dobra in računalo se je, da bomo lahko prodali na tuja tržišča 120.000 vagonov žita; na prvem mestu seveda koruzo in pšenico, katerih pridelamo največ. Vsled transportnih težkoč in denarne krize, ki je onemogočala trgovino v velikem obsegu, smo pa izvozili dosedaj samo okrog 30.000 vagonov žita, preostanek pa imamo še doma. Cene žitu so še kretale večinoma po notranju dinarja na borzi v švicarskem Zürichu. Vendar pa je lanska ugodna zetev zelo vplivala na dviganje vrednosti našega denarja na tujih borzah.

Prvič se je lani po dolgem času in inozemskih žitnih trgi hpojaval naš najmočnejši konkurent — Rusija. Ko je sovjetska vlada uredila državo, je prevzela vso zunanjo trgovino, zlasti ono z žitom, v svoje roke, jo je takorekoč monopolizirala. Ker je na ta način bilo onemogočeno vsako navijanje cen, ki so bile izredno nizke, je postalo rusko žito najcenejše in je lahko uspešno konkuriralo z našim in rumunskim, ki sta do tega časa vladala v Evropi. Letos bo Rusija skušala, da si na vsak način pridobi vsa evropska tržišča ter izpodrine svoje manjše konkurente. Med našimi poljedelci je vladal nekaj časa strah pred ameriškim žitom in moko. Amerikanski žitni veletrgovci so si skušali pridobiti evropska tržišča ter so zato preplavili celo Evropo z ameriškim žitom in z moko, ki je bila zelo po ceni. Naravno je, da so pri tem poskusu izgubili silne svote, toda mislili so, da bodo potem, ko enkrat izpodrinejo evropske konkurente, cene že povišali in prišli na svoj račun. Računali pa niso z Rusijo, s katero glede žita, zlasti pšenice, Amerika nikakor ni v stanju konkurirati. S pojavom ruskega žita na evropej-